

PÉCSI Dohánygyár

IX. évfolyam, 11. szám

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1982. november

A baleseti helyzetről

Fegyelem és figyelem

Fokozott felelősséggel

Vállalati és egyéni érdek

Baleseti statisztikánk: 1981-ben 21 baleset, ebből 16 három napon túli kieső munkanapos (ebből 3 úti), 1982-ben 20 baleset, ebből 13 három napon túli kieső munkanapos (ebből 3 úti). A kieső táppénzes munkanapok száma: 1981-ben 169 nap, 1982-ben 249 nap.

A balesetek számának csökkenése annak következménye, hogy a sérülések többsége könnyebb sérülés volt, mint előző évben. A kieső táppénzes munkanapok számának emelkedése a múlt év végén történt csukulásos üzemi baleset ez évre áthúzódó táppénzes napjai számával növekedett meg ilyen tetelesen.

Vállalatunk közösségében nagy megdöbbenést kiváltó csukulásos balesetből ez évben is kettő volt. A további hasonló balesetek megelőzése céljából szükséges megemlíteni, hogy mindkét esetben régóta vállalatunknál dolgozót ért ilyen baleset és ennek bekövetkezésében jelentős szerepe van, hogy begyakorolt, szinte ösztönös mozdulatokkal végezték a munkájukat a sérült dolgozók. A közvetlen munkahelyi vezetők – műszakvezetők – és művezetők feladata az, hogy a rendszeres napi ellenőrzéseik során jobban kiterjedjen figyelmük a dolgozók balesetveszélyes munkavégzésére. Tapasztalat alapján említem meg, hogy ellenőrzés során volt olyan dolgozó, aki a sodró és ellenőrző dobos pihentetve a kezét állt az üzemelő cigarettagyártó gép mellett és talán az előző évben hasonló körülménykor bekövetkezett baleset felelevenítése döbentette rá szórakozottságának veszélyességére. A fenti eset fegyelmeztetésnek minősül.

A termelékenység szempontjából mondhatjuk, hogy jó, ha a dolgozóink megszerzett gyakorlatuk révén szinte ösztönösen végzik mozdulataikat, de szükséges, hogy időszakonként tudatosan figyeljék munkavég-

zésüket és a balesetveszélyes mozdulatelemeket balesetmentessé váltsák fel. A balesetveszélyes mozdulatelemek alkalmazása is lehet a dolgozó fegyelmezetlensége – habár más jellegű, mint az előző fegyelmezetlenség – és rendszeres megfelelő gyakoriságú ellenőrzéssel csökkenthető ezek száma is.

A csukulásos és hasonló mértékű baleseteket elemezve: a kivizsgálást követően derült ki, hogy mindegyik esetben a sérülést megelőzően a sérültet szinte sokkoló, lelki válságot előidéző hatás érte, a vállalat működési körén kívül. Ez alapján könnyű lenne egy orvoslást adni, pl. azt, hogy a dolgozó és munkahelyi vezető viszonylag jó munkakapcsolatból adódóan idejében kellene dönteni, hogy a dolgozó képes-e egy bekövetkezett negatív hatás ellenére is balesetmentesen végezni munkáját, vagy a válságos időszakra más munkára kell átirányítani, vagy elegendő figyelmét jobban a munkájára irányítani akár gyakoribb ellenőrzésével. Sajnos, a munkahelyi vezetőkkel szemben más szempontokból is támasztott magas követelmények mellett fellépő mindennapos probléma, a létszámihiány, a nagy fluktuáció, az új dolgozók munkába állításával járó

munkavédelmi problémák, nem sok lehetőséget adnak körültekintő és megfelelő balesetmegelőző tevékenységre. Az igazsághoz tartozik, hogy a vállalatban, kívüli problémával küzdő dolgozók sem érzik állapotukból adódó veszélyeztetettséget. Legszerencsésebb eset, ha a dolgozó le tudja vetni otthoni ruhájával a vállalatban kívüli problémáit.

A balesetekkel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy dolgozóink felelősebbek lettek az utóbbi időben, mert három esetben is előfordult, hogy üzemi balesetüket nem jelentették azonnal (47/1979. MT. sz. rend. 16. §.), ez csak a táppénzes papírok beérkezése után jutott a vállalat tudomására – és ezért a mulasztást elkövető dolgozók felelősségére vonásával járt ez a figyelmetlenségük. Területenként elemezve a baleseti statisztikát, azt kell elmondani, hogy a vállalat termelői egységeiben csökkent a balesetek száma, a filtergyártás kivételével, ahol a tavalyi három baleset helyett öt baleset volt, és ebből is az egyik baleset csukulásos volt. Ezt a körülményt súlyosbítja, hogy az itt dolgozóknál tapasztalható az egyéni védőeszköz használatára vonatkozó kötelezettség mellőzése, a védőburkolatok nyitvahagyása. Az ellenőrzéseim során tapasztaltak alapján: a csomagolás területét tudnám jó példaként felhozni, ahol ritkán fordul elő, hogy egy-egy dolgozó mellőzi a területre vonatkozó munkavédelmi előírásokat.

Lényeges, hogy a beruházások indításánál a munkavédelmi követelményekre is ki kell terjednie a figyelemnek. Pl.: kérni kell a gép gépkönyvét, munkavédelmi minőségtanúsítást és még az üzembe helye-

zés előtt szükség szerint kezdeményezni kell a munkavédelmi minősítést, érintésvédelmi mérést és csak ezután lehet az üzembe helyezéssel foglalkozni.

A külső munkáltatók által végzetett munkák során, akár megrendelés, vagy szerződéssel történik a megbízás, már a megrendelés vagy szerződés megírása, megkötése során ki kell térni a munkavédelmi feltételekre. A vállalat érdeke azt kívánja, hogy a külső kivitelezők által végzett munkához szükséges felszereléseket, eszközöket és anyagokat, valamint biztonságtechnikai berendezéseket a kivitelező biztosítsa, és csak a vállalatunk tevékenységéből adódó balesetveszélyek, foglalkozási megbetegedések megelőzéséhez szükséges eszközöket kelljen biztosítani.

A vállalat Munkavédelmi Szabályzata elkészült. Aktuális a vezetők és a veszélyes munkakörben foglalkoztatott munkavédelmi vizsgáztatása. A vizsgán számat kell adni a területekhez és munkakörökhöz kapcsolódó munkavédelmi követelmények ismeretéből. Ki kell hangsúlyozni, hogy minden vezetőknek olyan mélységig kell ismernie a munkavédelmi követelményeket, ami alapján területük munkavédelmi irányítását el tudják látni és az előírások betartását meg tudják követelni. A kör tehát bezárult ezzel – meg kell ismerni és tudni kell azt, hogy mit kell követelni. Az eddigi munkavédelmi tevékenységhez viszonyítva ez minőségi és mennyiségi követelmény-növekedést jelent.

A szeptemberben tartott munkavédelmi szemle már részben az új elvárásoknak megfelelően lett megtartva. A szemlebizottság nem csak a hiányosságok feltáráására fordított gondot, hanem a munkahelyi vezetők munkavédelmi tevékenységét is minősítette. Lényeges az, hogy a szemlebizottság által észrevételezett problémák többségét a munkahelyi vezetőknek a szemlé megkezdése előtt kellett volna venni és azt saját hatáskörén belül intézni, a megrendelőbe beírva a hiba kijavítását igényelni.

Nem volt célom a statisztikai adatokba teljes részletességgel belemélyedni, főleg így év közben, ezért is szorítottam a főbb pozitívumokra és negatívumokra. Szándékom volt viszont, hogy múlt évi és ez évi csukulásos balesetekkel kapcsolatosan részletesebben ismeressem a pszichés körülményekből adódó balesetmegelőzés lehetőségét.

Czina Ferenc

A november 7-e tiszteletére rendezett ünnepségre november 4-én du. fél háromkor került sor az étteremben.

A hagyományokhoz, hiven az ünnepséget a Himnusz hangjai után a Mátyás király utcai Általános Iskola tanulóinak és vállalati övodásainknak kedves műsora vezette be. A szülői szíveket különösen gyönyörködtető műsor után Északi József, az I. pártalapszervezet titkára mondtott ünnepi beszédet. Rövid áttekintést adott a nagy jelentőségű történelmi eseményről.

Ezt követően Irimi Sándor igazgató kitüntetések és jutalmakat adott át. Azokról is külön szólt, akik kitüntetésüket nem a vállalati ünnepségen kapták. Szedeli István kormánykitüntetésként munka érdemrend bronz fokozatot, Vágó Imréné kiváló pártmunkájáért emléklapokat, Beck Ferencné szak szervezeti munkáért oklevelet, Gasteiger Hilda kiváló pártmunkájáért emléklapot kapott. Az igazgató elvtárs „Kiváló Munkáért” miniszteri kitüntetést nyújtott át Kuti Margit és Kovács Lajosné dolgozóknak.

A jutalmazottak elsősorban a pártban, szakszervezetben és KISZ-ben végzett munkájukért kapták az elismerést.

PÁRTMUNKÁÉRT részesültek jutalomban: Cserepes Károlyné, Filkovic Sándorné, Kajcsa László, Lotz István, Akácza János, Nagy Károlyné, Németh Lajosné, Temesi Péter, Varga Lajos, Zoboki László, Faubl Károlyné, Kovács Lászlóné, Prékaczka Gyuláné, Olajos László, Környei László, Puska Ferencné, Regényi Istvánné, Maltesics Erzsébet, Horváth Tiborné,

Északi József, Szamosi László, Gász János, Kiss József, Csorbics Erzsébet, Révész Sándor, Krizmanics Jánosné, Bertram Gáborné, Benkő Lászlóné, Szakácsné Plasza Mária, Móré János, Dorogi Jánosné, Laufer Péter, Kárpáti Károlyné.

SAKSZERVEZETI TEVEKENY. SÉGÉRT kaptak jutalmat: Magyar Miklós, Bérczesi Istvánné, Hegyi Ferencné, Krausz Józsefné, Vámos Mihály, Horváth Lajosné, Takács Sándor, Gyenis László, Molitor Ferencné, Czina Ferenc, Kacska Lászlóné, Solymosi Istvánné, Kienle Mártonné, Károly Leventéné, Pfeiffer Tiborné, Gehlert Erzsébet, Rózsashegyi Józsefné, Jancsi Sándorné, Exner Andrásné, Krókuska Károlyné, Kiss Imréné, Fehér Lajosné, Kis Deli Tivadarné, Wenczler Ferencné, Kiss Sándorné, Kondás Istvánné, Vasi Jánosné, Kollár Ferencné, Horváth Imréné, Nagy Józsefné, Papp Sándorné, Horváth Mátyásné, Puskás Imréné, Kiss János, Sleisz Sándorné, Melóth Antalné, Ruif József, Kovács György, Gál Jánosné, dr. Tancsik Lajosné, Richter Antalné.

KISZ-MUNKÁÉRT jutalmazottak: Laufer Péterné II., Horváth Lilla, Kovács Éva, Kása Ernő, Nagy Teréz, Trischler József, Földesi László, Somogyvári Tiborné, Horváthné Korpa Edit, Marton László, Reisz Béla, Der-valló Ferenc, Mith Józsefné, Hegyi József.

Egyéb TÁRSADALMI MUNKÁÉRT: Kotri Pálné és Kovács István.

Jutalmazásra összesen 102 500,— Ft-ot fordítottunk.

Emlékezzünk!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 65. évfordulóján kívül nekünk pécsieknek november hónap még tartogat egy nevezetes és fontos évfordulót.

Városunk ugyanis 1944. november 29-én szabadult fel. A II. világháború sokunknak még személyes „élmény”, de szerencsére az azóta eltelt 37 év alatt felnőttek már generációk, akiknek csak történelmi esemény.

Munkálkodva hazánk jelen és jövő boldogulásán, a béke megőrzésén, gondolatban tisztelegjünk kegyelettel a városunk felszabadulása so-

rán elesett szovjet hősök emléke előtt. Ők a legdrágábbat, az életüket áldozták értünk. Nekik köszönhetjük, hogy hazánkban megteremtődtek egy új szocialista társadalmi fejlődés alapjai és lehetőségei.

Fogadjuk meg, hogy munkánk további javításával, szocialista vívmányainkat megőrizzük, és elkötelezetten harcolunk a béke megőrzéséért. Ha sikerül a békét megőrizni és hazánk, ezen belül városunk fejlődését biztosítani, akkor a hősök nem haltak meg hiába!

Az üzemi balesetek megelőzésének egyik fontos eszköze a rendszeresen ismétlődő munkavédelmi oktatás. Felvételünk az október-november hónapban lebonyolított nem fizikai állományú dolgozók oktatásán készült.

KITÜNTETETTJEINK

Beck Ferencné Szedeli István

Vállalatunk valamennyi dolgozója megfordult már a bérelszámolási csoport helyiségében, így Beck Ferencné, a csoport vezetőjét jól ismerjük. Határozott egyénisége és szakmai tudása kellő szerénységgel párosulva kivívta munkatársai elismerését.

A legutóbbi választás óta jelentős szakszervezeti funkciót tölt be vállalatunknál: a számvizsgáló bizottság vezetője. Gazdasági munkája elismeréseként 1980-ban Kiváló Dolgozó kitüntetését kapta, most, november 7-e alkalmából társadalmi munkájáért SZOT-oklevéllel tüntették ki. A 046524 sorszámú oklevél, mely a magyar szakszervezeti mozgalomban végzett eredményes munka jutalma, több éves társadalmi munka elismerése.

— *Mióta tagja a szakszervezetnek és milyen társadalmi megbízatása volt eddig?*

— 1958 óta vagyok szakszervezeti tag. Előző munkahelyemen, a Sopianae Gépgyárban a nyugdíj-előkészítő bizottság tagja voltam. 1977-ben jöttem a Dohánygyárba dolgozni, s 1980 óta vagyok a számvizsgáló bizottság vezetője.

— *Melyek a számvizsgáló bizottság feladatai?*

— Azzal kezdeném, hogy a bizottságban hárman dolgo-

zunk: Benkő Lászlóné, Gábor Józsefné és én. Feladatunk a szakszervezet gazdasági munkájának ellenőrzése. Ezen belül az okmányfegyelm betartása, költségvetés készítése, a költségvetés szerinti gazdálkodás ellenőrzése, a szervezethez vizsgálata, a tagdíjbesorolások ellenőrzése, stb. Természetesen ennyi munkát nem végezhet el egy személy, így felosztottuk a feladatokat egymás között. Munkaterv szerint dolgozunk egész évben, csak így tudunk folyamatosan és megfélelő szinten dolgozni. A kitüntetésem — úgy érzem — nemcsak az én, hanem társaim munkájának elismerése is, hiszen ez csapatmunka. Nagyon meglepődtem a kitüntetés átadására szóló meghívó átvételkor, de be kell vallanom, jólesett a vállalat szakszervezeti bizottság és a felsőbb szakszervezeti szervek elismerése.

— *Az emberek általában társadalmi tevékenységük során valami mást akarnak csinálni, mint a napi munkájuk során. Beck Ferencné itt is, ott is számokkal foglalkozik.*

— A számok mögött emberek vannak. A napi munkám során a dolgozók bérét számolom, ellenőrzöm, foglalkozom magukkal az emberekkel is. Például, ha valaki kezességet akar vállalni az OTP-nél valamelyik munkatársáért, elmondom mivel jár ez. Sajnos, gyakran nem hallgatnak rám, s az adó esetleges nem fizetése esetén, ha tőlük vonjuk a tartozást, jönnek reklamálni. Ezek a váratlan kiadások komoly problémákat okoznak egy-egy családban, s nekem is, hogyan tudok segíteni az embereknek.

— *Köszönöm a beszélgetést. Lapunk olvasói nevében gratulálunk a kitüntetéshez, további munkájához sok sikert és jó egészséget kívánunk.*

Szakácsné Plaszi Mária

Szedeli István, a közelmúltban vette át a Munka Erdemrend bronz fokozatát, és az ezzel járó jutalmat.

Szedeli István 1968 óta dolgozik a vállalatnál, nyugodt, kiegyensúlyozott ember benyomását kelti. 1969-től az általános karbantartó csoport vezetője és négyszer kapta meg eddig a Kiváló Dolgozó kitüntetését.

— *Bizonyára ahhoz, hogy valaki 12 év alatt 5 kitüntetését kapjon, a napi munkaköri feladatán kívül többet kell végeznie. Mi ez a többletmunka, amivel Ön ezt az elismerést elérte?*

— Én nem éreztem ezt többletmunkának, kötelességemnek érzem, hogy a csoportra bízott munkákat időben elvégezzem. De, ha egy tevékenységet befejeztünk, ez engem egészen nem nyugtatott meg, kíváncsi voltam ennek minőségére is. Ezért gyakran bejöttem munkaidőm felül ellenőrizni, hogy pl.:

M. J.

Kovács Lajosné Kuti Margit

A november 7-e alkalmával rendezett ünnepségen a vállalat két dolgozója miniszteri kitüntetésben részesült, kiváló munkavégzésük elismeréseként. Mindkét dolgozó a termelési osztályon végzi munkáját.

Kovács Lajosné az éjszakai műszakban vidáman fogad egy kis beszélgetésre.

— *Ön egyáltalán nem látzik fáradtnak, annak ellenére, hogy állandó éjszakai műszakban dolgozik.*

— Megszoktam már az éjszakai munkát, 13 éve dolgozom a gyárban, rövid ideig voltam a csomagolásban mint raktáros, aztán kérésre a szerviz műszakba kerültem. Úgy állítottam be a napi programomat, hogy délután, illetve este alszom, mielőtt a munkaidőm megkezdődik. Így aztán az éjszakai műszak nem okoz gondot.

— *Mit jelent Önnek ez a kitüntetés?*

— *Megtisztelést, örömet. Különösen jól sikerült az utóbbi hónapom, családi ünnep, unoka, kitüntetés. Most elégedett embernek érzem magam. A munkahelyemen végzem a kiadott feladatokat, ezen kívül, ahol még szükség van rám. 1975 óta a szakszervezetben*

kellőképpen működnek-e az általunk javított szerelvények, berendezések. Ezt természetesen nem érdekből csináltam. Úgy érzem, ez mint kötelesség, hozzátartozik a munkához.

— *A Munka Erdemrend bronz fokozatát biztosan nagy örömmel vette át. Milyen volt ez az ünnepség?*

— A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumban tartották az ünnepséget, ide kaptam meghívást. Körülbelül 70 élelmiszeripari dolgozó kapta meg itt az érdemrend különböző fokozatát. Munkások ezek között talán 15-en voltak. A miniszterhelyettes elvtárs ünnepi beszéde és a díjkiosztás után állófogadáson vettünk részt. Nagyon szép volt az egész ünnepség. Örülök és egy kicsit büszke is vagyok erre a kitüntetésre. A munkámat szeretem és ezután is ugyanolyan pontossággal fogom végezni mint eddig.

Szedeli István 8 éve brigádvezető, ennek révén munkatársaitól igen jó kapcsolatot tart fenn. Társadalmi tevékenységként meg kell említeni, hogy a szakszervezeti segélyezési bizottság tagja már évek óta.

— *Otthon, szabad idejében kikapcsolódásként mivel foglalkozik?*

— Kertészkedésem kívül szeretem a zenét és a sportot. 18 évig futballoztam és ettől a szenvedélytől nehéz elszakadni.

A vállalat nevében gratulálunk kitüntetéséhez és további sok sikert kívánunk!

M. J.

Vágó Imréné

Agi néni. Szinte az egész gyár így ismeri. Idős és fiatal, régi és új dolgozó egyaránt. Igazi nevének hivatalosan szólítják. Vágó Imréné, mert hogy róla van szó, örül ennek a megszólításnak.

— *Sohasem tiltakoztam a néni kifejezés ellen. Huszonöt éve sem, amikor pedig igazán fiatal voltam, hát akkor most, amikor már unokáim vannak.*

1954 óta dolgozik gyárunkban. A mindennapi munka és az otthoni teendők mellett állandóan tanult, képezte magát, így jutott el a munkaügyi osztályvezetői beosztásba.

— *Elvégeztem a közgazdasági technikumot, a marxista esti középiskolát, az esti egyetem általános tagozatát, a közép- és felsőfokú munkaügyi szaktanfolyamot. Nehéz időszak volt, de most már tudom, hogy megérte.*

— *Mikor lépett be a pártba?*

— 1957-ben. Először pártbizalmi voltam, majd könyvtérjesztő, 1964 óta vagyok a vállalati pártvezetőség tagja, mint gazdasági felelős. Az évek során többször is változott a tagdíj elszámolás alapja, az én

feladatom volt a pártcsoport-bizalmiakkal együtt a tagdíj megállapítása, a tagság bérlyeggel való ellátása. Ezen kívül részt veszek a pártvezetőség munkájában, ahol a gyár egészével, az összes felmerült problémával foglalkozunk.

Vágó Imréné november 7. alkalmából Kiváló Pártmunkáért emléklappal tüntette ki az MSZMP Baranya Megyei Bizottsága.

— *Ha azt mondom, hogy nagyon meglepődtem, lehet, hogy közhelynek tűnik, de igaz. Én mindig csak becsületesen akartam dolgozni, nem kitüntetésért. Tulajdonképpen nem csináltam semmi különöset, szeretek segíteni az embereknek, mint gazdasági vezető és mint párttag egyaránt. Hiszen ez kötelességem is. A mindennapi munkánk során nincs olyan percünk, hogy ne politizálnánk, ne agitálnánk a párt politikája mellett. Az igazi pártmunka pedig ez a mindennapos tevékenység.*

Gratulálunk a kitüntetéshez, Agi néni!

Szakácsné Plaszi Mária

MÉTE

Ifjúsági anket

A MÉTE Baranya megyei területi szervezetének keretén belül működő Fialatok Klubja október 27-én Fórumot rendezett az élelmiszeripari vállalatok vezetőinek és fiataljainak. Előzetesen felkérték a MÉTE-összekötőket, hogy a tervezett témákból gyűjtés össze a vállalatoknál felmerülő kérdéseket. Így az összegyűlt kérdésekből kialakult egy kérdéscsoport, ami azt tükrözte, hogy a különböző vállalatoknál, üzemeknél dolgozó fiatalokat — kis eltérésekkel — ugyanazok a kérdések foglalkoztatják. Ilyenek például a lakáskérdés, a fiatalok beilleszkedésének problémája, a gyes-en lévő anyák 4 órás foglalkoztatásának kérdése, a rugalmas munkaidő bevezetésének lehetősége, a vállalatok szervezési tevékenysége, a különböző intézmények együttműködésének lehetősége, az újítások, a KISZ, stb. területén.

A kérdéseket előre megkapták az érintett vállalatok vezetői, így az érdeklődők előtt elmondhatták a saját tapasztalataikat, problémáikat. Az első kérdés a vállalatokhoz belépő fiatalok (szakmunkások, felsőfokú végzettségűek) beilleszkedésével foglalkozott. A válaszokból kiderült, hogy szinte mindenhol ugyanazon séma szerint történik a pályakezdők „beilleszkedése”. A gyakorlat az, hogy a fiatal 2-6 hónap alatt „végigjárja” a vállalat más-más tevékenységű területét, és az ott szerzett tapasztalatok alapján alkalmazzák — mindkét fél számára — a leginkább megfelelő munkakörben. Ezt a módszert azonban csak a nagyobb intézmények tehetik meg, a kisebbek már úgy veszik fel a pályakezdőt, hogy tudják, hol, milyen munkaterületen fogják alkalmazni.

A második kérdés a gyes-en lévő anyák 4 órás foglalkoztatásának lehetőségével foglalkozott. Itt egyöntetű vélemény volt az, hogy kis létszám esetén megoldható lenne, de problémát jelentene a különböző munkakörben dolgozó anyák tevékenységi területének és időbeni beosztásának összehangolása. Egyébként vállalatunknál megfelelő számú érdeklődő esetén komolyabban is foglalkoznának a kérdéssel.

A harmadik egy aktuális és a közérdeklődés középpontjában álló kérdés, mely a rugalmas munkaidő bevezetésének lehetőségével foglalkozott. Általános vélemény volt az, hogy a szalag rendszerű termelés nem teszi ezt lehetővé a termelésben, a tmk-ban raktárban stb. dolgozóknál, csupán az alkalmazotti állomány egy részénél jöhetne számításba. Így például a bérelszámolás, könyvelés területén, ahol a dolgozók leterheltsége időszakonként változik. Néhány vállalat az utóbbi felsorolt helyeken már alkalmazza is ezt a módszert.

A vállalatok belüli nyelvtanulás lehetőségéről szólt a következő kérdés. Itt nagyon megosztottak a vélemények. A Pécsi Dohánygyár vezetőjének hozzászólása volt a leg-

szimpatikusabb a válaszolók közül. A vállalatok belülről is működik angol és német nyelvtanfolyam, felsőfokú végzettségűek részvételével, és tervezi a vállalat a szakmunkások részére is hasonló tanfolyam beindítását.

Az ötödik kérdés a fiatalok lakásproblémájával foglalkozott. Szinte minden vállalatnál nagy problémát jelent az, hogy nem tudnak lakást adni, csupán a már kiutalt lakások munkaslakássá való átváltásával és az egyéni építkezések költséggel való támogatásával tudják segíteni a vállalati dolgozókat. Az új lakásrendelést lehetővé teszi, hogy a vállalati fejlesztési alaphoz ilyen célra is lehet tartalelni, így talán majd több lehetőség adódik az egyéni építkezések támogatására.

A következő kérdés a vállalatoknál működő szervezőkkel, illetve azok tevékenységével állt kapcsolatban. A Pécsi Dohánygyár kivételével szinte semhol sincs, és nem is volt komoly szervező munka, és ha vannak is szervezők, azok is inkább a vezetők döntéshozatalát segítik. A vállalatoknál megvalósuló szervezési tevékenységeket az angol szervezési tapasztalatait, és elmondta, hogy a szervezés mindig egy-egy team feladata, és ehhez a teamhez — a „hivatalos” szervezőkön kívül — mindig csatlakoztak a szervezéssel érintett terület vezetői is. A vállalatunknál végzett szervezési munka igen nagy érdeklődést váltott ki, ezért az igazgató elvtárs meghívta az érdeklődőket egy klubdelületre — a felújítás befejezésével — vállalatunk KISZ-klubjába.

Az utolsó téma a vállalati újítási kedvvel és az újítók díjazásával foglalkozott. A különböző vállalatok vezetői beszámoltak arról, hogy fellendült a fiatalok újítási kedve, amihez nagymértékben hozzájárult az is, hogy a vállalatoknál általában csökkent az újítások elbírálásának, kivitelezésének ideje, és több lehetőség adódik az újítók dotálására.

Kesztené Kiss Jolán

HÍREK

Decemberi munkarend! Ismét felhívjuk dolgozóink figyelmét arra, hogy december 11-én, szombaton rendes munkanap lesz. Utolsó munkában töltött nap december 23., első munkanap január 2-án, vasárnap lesz.

Illés Ferenc festőművész tálalát láthattuk a Képcsarnokban október 21-től november 4-ig Tárnyak — háttérrel... címmel. Képi folyamatokra hívják fel a figyelmet, még szigorúan vett csendélettel is mintóztak: így tudósít Illés Ferenc arról, miként látta nemrég, és miként látja manapság a világ dolgait.

Végző búcsút vettünk egy régi dolgozónktól, Maticsek Pál-

nétól, aki október hónapban hunyt el. Emlékét kegyelettel megőriztük.

Összevonnásra került a minőségellenőrzési osztályon belül a gyártásközi és késztermék minőségellenőrzési csoport. Az így kialakított minőségellenőrzési csoport vezetője Kovács Lászlóné lett, a csoportvezetőhelyettes pedig Gasteiger Hildegard volt késztermék minőségellenőr.

Az I. számú pártalapszervezet október 29-én tartott taggyűlésén az alapszervezet vezetőségébe kooptálta Nagy I. László elvtársat. Az új vezetőségi tag az agitációs- és propaganda felelős munkáját végzi.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkesztő a szerkesztő bizottság
Felelős szerkesztő:
dr. Simonné dr. Bernáth Erika
Kiadó a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Előfizetési díj egy évre: 21,60 Ft
Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engel János u. 8.
F. v.: Szendrői György

A csomagolás a legjobb eladó

Mór János átveszi az elismerő oklevelet

A csomag — bármilyen árurol is legyen szó — nem csak védi, de kínálja is a gyártmányt. A termék jól megválasztott fogyasztói egységét tartalmazó, külső megjelenésében vonzó csomagolása, amennyiben az még a takarékosági szempontokat is tartalmazza, a piaci siker fő kiváncsa.

Előbbi jegyeken kívül korszerűségével, eredetiségével így aratott legnagyobb sikert — egymaga két fődíjat is nyerte a Budapesti Vállalatok '82 nemzetközi anyagmozgatási és csomagolási kiállításán — a Budapesti Tejjárási Vállalat kávétejszín fogyasztói csomagolása.

Az egyenként 0,1 dl ultra-pasztorizált — hűtés nélkül tárolható — tejszín tartalmazó 10 db poharacskát levélbe fogták össze. A lezárást biztosító, izléses fedőfólia városképi látványosságok ábrázolásával tette rendkívül kizárólagos a terméket.

A kiállítás megnyitóján kiosz-

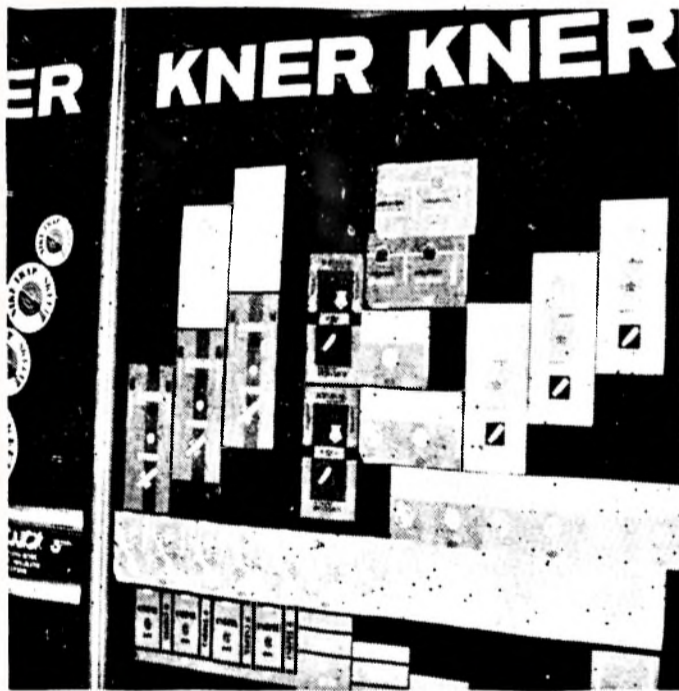
tott 6 fődíj mellett a benevezett 246 termék közül 80-at részesítettek elismerésben — köztük, mint már előző számunkban hírt adtuk — a Mentholos Sopiane cigaretták csomagolását is, mely megjelenésével és korszerű polipropilén-fólia borításával érdemelte ki az elismerést.

A kiállítás az anyagmozgatás újdonságait is felvonultatva. Méltán váltott ki sikert az egyik nyugati kiállító transzponáló rendszere, mely a csomag oldalán ábrázolt kód alapján válogat imponáló biztonsággal. A sor érdekes műszaki megoldású eleme a „kanyar” szalag, mely két 90 fokos egymáshoz állított görgőpályát kötött össze.

A bemutatott termékekről és berendezésekről képriportunkban számolunk be.

Összességében a seregszemle jól reprezentálta az anyagmozgatási és csomagolási technika jelenét és a fejlődés irányát.

Huber Jenő

Címjelzeink a KNER Nyomda kiállításán

A minőségről

A DOHÉSZK Központi Minőségellenőrző Laboratóriuma által közzétett minőségi összefoglaló részletes betekintést ad a cigarettákat előállító négy gyár I-III. negyedéves minőségi mérőszámaiba, melyeket tájékoztatásként, egyben az összehasonlítás megtevése végett közlünk olvasóinkkal. A minőségi megfigyelésbe bevont ipari termékek

tudottan a füstszűrős Symphonia, Fecske, Románc, Sopiane, Kossuth, Munkás és a Symphonia cigaretták. Ezekre a termékekre ismertjük a vállalati, valamint a Központi Minőségellenőrző Laboratórium minősítése alapján képzett III. negyedéves, illetve I-III. negyedéves gyárankénti összevont minőségmutatókat:

Gyár	Minőségmutató			
	Vállalati III. n.-év	1982. év I-III. n.-év	Közp. Min. III. n.-év	Ell. Lab. I-III. n.-év
Debrecen	3,81	3,80	3,35	3,57
Pécs	3,80	3,79	3,82	3,53
Eger	3,78	3,76	3,34	3,46
Sátoraljaújhely	3,73	3,69	3,50	3,32
Ipari összesen	3,78	3,76	3,47	3,47

A gyáranként közölt minőségmutatók sorrendje egyben rangsorolást is jelent, ahol láthatóan vállalatunk mindkét minősítése szerint a 2. helyen szerepel és mindenképpen az ipari átlag felett.

A további adatok a hatóságok intézkedése (MEVI-k) és a KML bevizsgálásai alapján a nem megfelelő minőségű cigaretták számáról adnak felvilágosítást, bázishoz viszonyítva:

	MEVI-kifogásolás I-III. n.-év		KML-kifogásolás I-III. n.-év	
	1981. év	1982. év	1981. év	1982. év
Debrecen	2	2	3	2
Pécs	17	12	4	5
Eger	23	16	4	1
Sátoraljaújhely	22	21	10	7
Ipari összesen	64	54	21	15

Megjegyezzük, hogy a közölt adatok a MEVI-k esetében gyáranként kb. 240 bevizsgált tételre vonatkoznak, míg a KML esetében maximum 46 tételre. Bázishoz képest min-

denképpen javulás mutatkozik, mely kifogásolási arányt éves szinten is kedvező lenne tartani, esetleg tovább javítani.

Dr. Kiss Elemérné

Egymásra figyelve

Új hagyomány kialakítását határozta el az I. számú pártalapszervezet szeptemberi taggyűlésén. Egymás mozgalmi munkájának jobb megismerése érdekében a taggyűléseken egy-egy alapszervezeti tag beszámolója mellett közzéteszik a végzett tevékenységéről. Első alkalommal Huber Jenő műszaki osztályvezető, városi tanács tag számolt be társadalmi munkájáról, s a városi tanács működéséről.

Huber elvtársat 1980-ban választotta tanácsnagnak a 30. számú választói körzet. Kettőezer körül van választóinak száma, akiknek érdekében kell végeznie munkáját.

Pécsett 110 tanácsos dolgozik, képviselői jogukat a tanácsülésen gyakorolják, melyből évente minimum négyet kell tartani. Két tanácsülés között a szakigazgatási szervek végzik az irányítás feladatait.

A beszámoló során megtudtuk, hogy a szakigazgatási szervek munkatársai a tanácsot a lakosság ügyei intézése közben soron kívül kötelesek fogadni. Persze neki sem mindig sikerül minden elintézni, hiszen a többség érdekeit kell elsőbbséggel szem előtt tartani.

A tanácsosok kötelessége a választók képviselése, a lakos-

sággal a rendszeres kapcsolat tartás, együttműködés a területi pártszervezetekkel, a Haza-fias Népfronttal. Joga van pl. interpellációt intézni a tanács vezetőihez, melyre azonnal, vagy 15 napon belül írásban kell választania. Beesésére van a területfejlesztési kérdésekre is.

Ezek után az október 28-i tanácsülésről kaptunk „elsőkézből” beszámolót. A lakosság-dialógus helyi érvényesítése, városi közlekedési problémák, főként a Kálvária-domb alatti olagút szerepelt napirenden.

Végezetül Huber Jenő területének — Felsővármás utca környéke — konkrét problémáiról szólt. Baj van a kereskedelmi ellátással, az italtalok vendégei zavarják a lakosság pihenését, kevés a környéken a telefon, mind megoldásra vár. A szanálások ütemének csökkentése viszont a környékre kiadott építési tilalom feloldását hozta magával, ami az ottlakó öreg házak tulajdonosainak jelent megoldást házuk korszerűsítéséhez, felújításához.

Érdekes tájékoztatást kaptunk Huber elvtársától, a taggyűlésen, kíváncsian várjuk a további beszámolókat, hiszen egymás munkájának megismerésével csak tanulhatunk.

Sz. P. M.

A dohányzás történetéből

A dohány, s így a cigaretta is — élvezeti cikk, bár az utóbbi években erősen arra törekszünk, hogy a luxuscikkek közé sorolhassuk. Az élvezeti cikkek körét az ember akkor kezdte el bővíteni, amikor a létfenntartás már maradéktalanul biztosított volt. A különböző társadalmakban mindig kutatnak az ilyen szerek után és feltehetően Mexikóban, a maya indiánok is így fedezték fel a dohány élvezetét. Az indiánok társadalmi funkciót is adtak a dohányzásnak, minden gyerek ismeri — a számtalan indián-történetet olvasva — milyen ünnepélyes aktus volt az ún. „békepipa” elszívása. Olyan tisztelt és tekintély övezte, mint az európai parlamentek fehér zászlóját. Tulajdonképpen a „békepipa” első megszögő volt modern fogalommal kifejezve az első háborús bűnösök.

A dohányzás története nemcsak önmagában, de más társadalomtudományi — szociológiai összefüggésekben is sok érdekességet takar. A történeti vonatkozások azért is érdekesek, mert manapság is — vitathatatlanul jogosan — a dohányzás árnvdalait, annak káros voltát hangsúlyozzák ki és világvizonylatban óriási összegeket fordítanak további elterjedésének megakadályozására, ugyanakkor egyes országok nemzeti jövedelmében első számú bevételi forrás; az államok dohánymonopóliumai pedig az adózási rendszerek által hatalmas jövedelmeket biztosítanak a különböző országok költségvetéseiben. Az államnak ez a kettős arculata — propaganda, ill. nagy bevétel, ellenpropaganda — sokak számára érthetetlen, objektív következtetések levonására nem nyújt biztosítékot. A dohányipari szakemberek éppen ezeket az okokat szem előtt tartva arra az álláspontra helyezkednek, hogy semlegességet hirdetve — az adott körülményeknek megfelelően — gondoskodnak a fejlesztési programok megvalósításáról olyan mértékig, ahogy az a különböző országok programjaiban az illetékes kormányok szabályozzák. A nagy ellenpropaganda kampány dacára — amely a világ csaknem minden országára kiterjedt — még hosszú ideig nem lehet szó az ágazat elorszásvásáról.

A dohányos ember számára a dohányzás nem jelent sem többet, sem kevesebbet, mint az életet kellemesebbé tevő pillanatokat. Ugyanakkor egyre élesebb vita és harc indult be a dohányzás ellen, viták folynak a dohányzás és az egészség szoros kapcsolatáról, a do-

hányzás egészséget károsító hatásáról. T. Seibert nyugatnémet szakember szerint történeti tévedés lenne azt hinni, hogy a dohányzás csupán a dohánynak Európába történő behozatalával vált ismertté. A prehisztórikus leletek tanúsága szerint a dohányzás egyidős az emberrel. A római császárság idejéből származó pipaleletek arra utalnak, hogy az ókori kelták és germánok már dohányoztak (a pipa szó egyébként annyit jelent, mint fűszár, nád). Miután a dohánynövény ez idő tájt még Európában ismeretlen volt, feltehetőleg valamilyen más növény (levendula) szárított leveleit szívták. Már a régiek mondogatták, hogy az élvezeti szerek és az élelmiszerek között az alapvető különbség, hogy míg az élelmiszerek a létfenntartást szolgálják, az élvezeti cikkek az élet minőségét. A leves táplálja az embert só nélkül is, de többnyire a só az, ami élvezhetővé teszi, bár igaz az is, hogy a só teljesen élvezhetetlen, ha kevés levest tesznek rá. Az elsózott leves példája arra figyelmeztet — írja Seibert —, hogy az élvezetben is fontos a mérték. A dohányt és a szőlőt azért adták az istenek, hogy bölcsen és mértékkel éljünk vele — tartották eleink.

Néhány név azok közül, akik úttörők voltak a dohányzás elterjesztésében. Egy Occo nevű augsburgi orvos a porított dohányleveleket gyógyászati célokra használta. Jean Nicot, Franciaország portugáliai nagykövete dísz- és gyógynövényként csempészte Olaszországba, John Hawkins Angliában ismertette meg az udvart ezzel a növényvel. XIV. Lajos és Richelieu bíboros nevéhez fűződnek az első dohánymonopóliumok. A dohányzás történetének egyik érdekessége, hogy a cigarettázás csak a XIX. századtól ismert, állítólag a krími háború után kezdett divatba válni. Az első dohányosok 1862-ben létesült Drezdában, amikor oda települt le a pétersburgi Lavigne család. Azt, hogy a dohányzás árt az egészségnek, már ekkor mondták, mióta meghonosodott. A harc ma újabb lendületet kapott, az orvostudomány ma már tudományosan bizonyítani tudja ártalmatlanságát. Ma kell azonban jegyezni, hogy sok esetben azt is vizsgálni kellene, mi váltja ki az emberben azt, hogy mérték-telenül dohányzik, de ez már valószínűleg nem tartozik az egészségügyi szakemberek hatáskörébe.

Tájékoztató az új rendelőintézet megnyitásáról

November 1-től megnyílt a Zsolnay utca elején (a volt Lánca utca területén) az I. sz. Rendelőintézet. A november 7-i ünnepségek keretében megtörtént az ünnepélyes átadás is. Az egészségügyi dolgozók örömmel rendezték be a régen várt épületet. A betegek otthonosan mozogtak már az első napokban. Hiába, a Jót hamar megszokjuk. Az épület szépe sikerült, szinte szakadatlanul jó hatású a kellemes előtér, az egészségügyi előtér távol áll a mahagóni szín alkalmazásától. Hogy jó-e és célszerű-e az elrendezés, majd „lakva” elvált. Az előző Fekete Gyémánt téri elhelyezéshez viszonyítva, ahogy a szőlés tartja „ég és föld”. Az egészségügy vezetése, a szervezés szakértői már jó ideje

mérlegelték az egyes szakrendelések átcsoportosítását. Ez a következőképpen alakult:

I. sz. Rendelőintézetben működő szakrendelések: Bel-, nő-, ideggyógyászat, — orthopédia, sebészet, szemészet, fogászat, laboratórium, röntgen.

A fenti rendelőintézetben nem működik: gégeészet, kardiológia, EKG., urológia, reumatológia.

Fontos változás, hogy a gégeészeti szakrendelés az egész város területén csak a II. sz. Rendelőintézetben (Munkácsy utca) van. A II. számú Rendelőintézetben viszont nincs sebészet, és nőgyógyászat. Választásul csak a III-as számú Rendelőintézetben (Uránváros) van urológia. A reumatológia, a tüdőszűrő állomás, az onkológia, a régi helyén maradt.

Ügyeleti ellátás: felnőtt lakosság részére szombat-vasárnap és éjszakai ügyelet csak az I. sz. Rendelőintézetben van. Telefon: 14-347.

Gyermek-ügyelet: a Gyermekklinika. Telefon: 10-938.

Ügyeletes gyógyszertárak: Kossuth L. u. 81. sz. és Munkácsy M. u. 4. sz. Szombaton szünetelő szakrendelések: reumatológia, fizioterápia, orthopédia, szűrőállomás, és a munkaadalmassági (üzemegészségügyi) szakrendelés.

Ez úton is kérjük dolgozóinkat, hogy a változások miatti esetleges fennakadásokért ne türelmetlenkedjenek. Az új rendelőintézet megnyitása végül is a város egészségügyi ellátásának nagymértékű javulását eredményezte.

100 dinár = 53,81 forint

Október végén Jugoszlávia a nemzeti valutáját 20%-kal leértékelt. Ez az intézkedés az egyre súlyosbodó gazdasági helyzet enyhítését célozza. A szövetségi képviselőház az utóbbi hetekben törvényeket és kormányhatározatokat fogadott el, elsősorban energiakorlátozásról és devizahasználatról.

Mi okozza ezt a válságos gazdasági helyzetet? Alapvetően az ország eladósodása és a devizatartalékok szükségessége indokolta az adminisztratív intézkedéseket. A jelenlegi gazdasági nehézségek gyökerei a hetvenes évekre nyúlnak vissza. Az ország erején felül költelezett (beruházási láz), minden szinten túlméretezett fogyasztás, a munka fedezetlen al nem támasztott életszínvonal, a külföldi kölcsönök kellemetlen nem gondolt felvétele

„alapozta meg” a mostani problémákat.

Mit lehet elérni ezzel a leértékeléssel? Milyen eredményt várnak a felelős vezetők ettől a lépéstől? Elsősorban az ország exportjának versenyképességét kívánják növelni. Az új árfolyam a kivitelt ösztönzi, s ez most a létkérdés. A felhalmozódott adósság visszafizetése csak így biztosítható. A jugoszláv árk — éppen a külföldi átlagnál gyorsabban növekvő hazai árk miatt — a nemzetközi piacokon nem voltak versenyképesek. A leértékelés hatásaként jelentős devizabevételre számíthatnak a vezetők, amely a szükséges behozatal fedezésére is módot adnak.

A devizaleértékelés, azonban kétélű pénzügypolitikai eszköz

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy a behozatal ezzel drágul, így azok a cikkek, melyekben importanyag van, megrágulnak, s ezzel a többi hazai cikk árát is felhajtják. Jugoszláviában jelenleg van esély a kedvezőbb hatás elérésére, mivel júliusban az árakat befagyasztották, s ez a rendelkezés továbbra is érvényben maradt.

Mit jelent nekünk ez a leértékelés? Az MNB nyomon követte az árfolyamváltozást. Ennek megfelelően a bankjegyek és csekkforgalomban a forint új árfolyama a következő: 100 dinár = 53,81 Ft (az eddigi 62,08 Ft-tal szemben). Ez azt jelenti, hogy a kiutazó magyar állampolgárok olcsóbban jutnak hozzá a dinárhoz.

Vitaest - a „lépésekről”

A Magyar Közgazdasági Társaság Ifjú Közgazdák Klubja november elején érdekes vitaestet rendezett, „Bér-, kereset-, jövedelemszabályozás, avagy egy lépés előre, két lépés hátra?” címmel. Az előadó, illetve a két felkért hozzászóló a JP. Tudományegyetem fiatal oktatói voltak. Az előadás első részében a jelenleg érvényben levő közgazdasági szabályozásokat, elsősorban a bérszabályozást taglalta az előadó. Mint köztudott, a szabályozórendszer reformjának szükségességével és mikéntjével hosszabb idő óta foglalkoznak a szakemberek.

Első lépésként a hibákat, elmentmondásokat kellett feltárni a további fejlődést gátló, illetve a nem kellően segítő szabályozó elemeket meghatározni. A bérszabályozásnál jelenleg a legnagyobb probléma az, hogy nem ösztönöz kellően a létszámgazdálkodásra, a bázsizemlélet miatt a teljesítmények mérése hosszabb távon nem mutat reális képet. Többször felvetették azt a problémát is, hogy az adók és támogatások torzítják a ráfordításokat, és ezáltal az árakat. Így az árak még mindig nem tükrözik teljesen a termékek valódi értékét, s ezen keresztül megkérdőjelezhető a teljesítmény mérés pontossága is.

Az új szabályozással kapcsolatban több javaslat hangzott el, a „bérszabályozás

szűnjön meg”-től a „maradjon a jelenlegi”-ig. Ezekről vitáztak a szakemberek.

Néhány érdekesebb javaslatok közül megemlítek:

— a bér + nyereség legyen az adó alapja;

— a bér + nyereség + értékcsökkenés legyen az adóalap, így tompítható az élő- és halottmunka értékelésének elmentmondása;

— legyen kereseti adó — ha a dolgozók fizetnék az adót, ez lehetővé tenné a magas intenzitású munka megfelelő értékelését;

— a jövedelmezőségi színvonalhoz kell rendelni a bérnövelési lehetőséget, így a magas jövedelmezőségű vállalatoknak legyen nagyobb növelési lehetősége;

— központi bérszabályozás legyen, minimális bérfeljesztési lehetőséget kapjon minden vállalat és ezt részesezési alapképzéssel lehessen kiegészíteni.

A klubfoglalkozás kötetlen vitával folytatódott, amely nagyon érdekes volt ugyan, de nem kapcsolódott közvetlenül a témához. A sokat ígérő cím mögött végül is nem az a téma rejtőzött, amit a hallgatók nagy része várt. Nem tudtuk meg ugyanis, hogy a jövő évtől milyen szabályozás lesz, a javaslatok közül melyiket fogadták el, mire számíthatunk, milyen mértékű lesz a szigorítás?

Simon Éva

A törzsgárdáról

Idén, november 7-e ünnepéhez kapcsolódva került sor a törzsgárda tagságért járó jutalom kifizetésére a módosított Törzsgárda Szabályzat alapján.

A módosításra, mint tudjuk, központi irányelvek alapján került sor és lényege az, hogy törzsgárdajutalom 1982. január 1-től csak a törzsgárda-fokozat elérésének évében adható. Nálunk 5 év, itt a dohánygyárnál eltöltött idő szükséges — a szabályzatban meghatározott egyéb feltételek megléte esetén — a törzsgárdajutalomhoz, és ezt követően 5 évenként éri el a tag a következő fokozatot.

A kifizetett jutalmak a fokozatoknak megfelelően az alábbiak szerint alakultak: 45 év betöltéséért 1 fő, 25 év betöltéséért 8 fő, 20 év betöltéséért 6 fő, 15 év betöltéséért 12 fő,

10 év betöltéséért 35 fő, 5 év betöltéséért 25 fő, vagyis összesen 87 fő részesült 368 380,- Ft törzsgárda-jutalomban.

Örömmel adunk hírt arról, hogy a vállalati törzsgárda-bizottság döntése alapján 20 fő részére — akik a régi szabályzat alapján 5. év után az Idén kapták volna meg a jutalmat, mivel 1981. év második felében szereztek jogosultságot, de az új szabály szerint elvileg nem járt volna jutalom, mivel az elmúlt évben érték el a fokozatot — az 5. éves fokozatért összesen 58 160,- Ft törzsgárdajutalmat fizettünk ki.

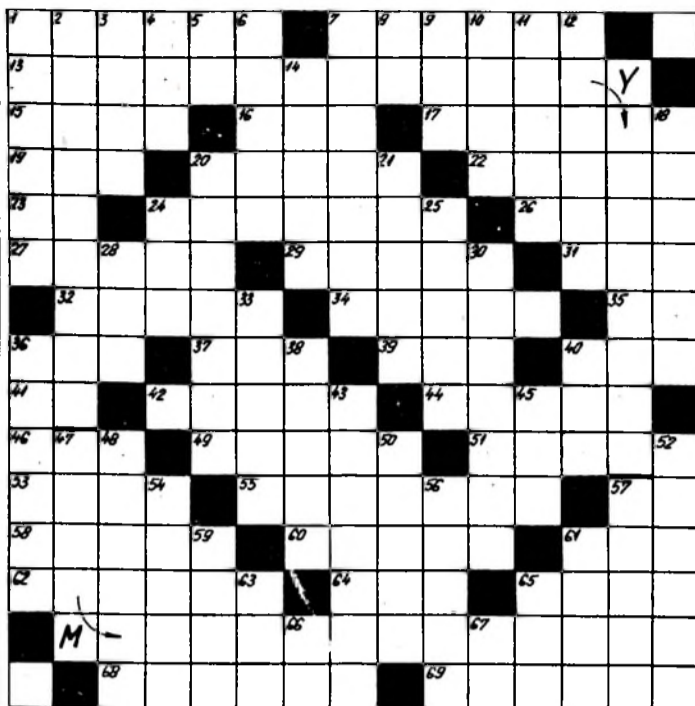
Ezzel sikerült az átmeneti időszak negatív hatásait a dolgozók érdekében kiküszöbölni. Minden törzsgárda tagnak további munkasikereket kívánunk.

Szakmai nap

Szakmai napot tartott a Dohánygyár Intézet október hónapban „A fiziológiai anyagok hatása a cigaretták fejlesztésére” c. témakörben, ahol az érdeklődő és a fejlesztésben együttműködő gyakorlati szakemberek értékes, korszerű ismereteket közlő előadásokat hallgathattak meg. A résztvevők átfogó képet nyerhettek mindazon módszerről, eljárásról, melyek alkalmazásával akár a füstképződés körülményeit, akár a keletkezett füstalkotók mennyiségét befolyásolva jelentős eredmény érhető el a cigarettákkal szemben támasztott mai igények egyre korszerűbb teljesítése terén. A szakmai nap előadói vol-

tak Hamza Jánosné dr., tud. osztályvezető, dr. Kandra György tud. igazgatóhelyettes, Boros Lajos tud. osztályvezető-helyettes és Borbély Zsolt, tud. osztályvezető. Az előadások szűretében ötletes termékbemutató szemléltette az intézet és a gyárak közötti együttműködés kézzel fogható bizonyítékait, az 1981—1982-es években kifejlesztett, egészségre kevésbé károsan ható cigarettákat, melyekről ismertetőket is elhangzottak a gyárak képviselőinek tolmácsolásában. A PD gyártómányalad kialakításáról Molnár Ádámné gyártmányfejlesztő tájékoztatta a résztvevőket.

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Vizzel alkotott vegyület 7. Saját személye. 13. Napóleonnak mondta a nőkről (folyt. a függ. 47. sz. sorban). 15. Kapni feltétele. 16. Keresése célhoz ért. 17. Borissza. 19. Fordított tartó. 20. Lopni akar. 22. Bizonytalan. 23. Rag, -an helyett használatos. 24. Növelés. 26. A legalacsonyabb rangú főnemes volt. 27. Állandó vélemény. 29. Nagy európai nyelv. 31. LUN. 32. Átmeneti pénzforgás. 34. Lengyel fürdőhely a Balti tengernél. 35. Kafausz nélküli növ. 36. Rövid értecsülés. 37. Személyragos igekepző. 39. Eltakar, tetten ér. 40. Római 56-os. 41. Pára! 42. Ötthon adnak. 44. Lábbal hajtott fonalkészítő eszköz. 46. LAU. 49. Az egyik Kőrös. 51. Lórelei folyója. 53. Papírra vetett ügy. 55. Hullámzó tenger. 57. Egy mást követő betűk. 58. A fiáker kettő húzza. 60. Fát pusztít. 61. ...torbágy, Pest megyei község. 62. Ingerlő. 64. Ahol a hajó zászlója leng. 65. Csöggáz. 68. Kortárs filmrendező (András). 69. A csónakot rögzíti.

Függőleges: 1. Norvég király volt (1204—1263). 2. Ázsiai szigetország. 3. Választ. 4. RKL. 5. Dátumrag. 6. Becses ingatlan. 7. Bokszo. 8. Névszóhoz fn. képző. 9. MTB. 10. Szárazföld kiszélesítése, névelővel. 11. A Pál utcai fiúk vezére. 12. Meggyőz. 14. Két szénatomhoz kapcsolódó karbolincsoportot tartalmazó szerves vegyület. 18. Lopkodni. 20. Régi büntetés. 21. Rendezget. 24. A hegyre. 25. Takarít. 28. Retsz. 30. Nyugtalanul álldogál. 33. A piramisok városa. a Nilus balpartján. 36. A vadászat végét jelző kürtész. 38. Tökfélék termése. 40. Egy mást előző betűk az ábécében. 43. Telek perem. 45. Fenn az ernyő, nincsen... 47. A' mondas másik fele. 48. Tűzér aleggések. 50. Hidrogén vegyületes kémhatás. 52. Egységnyi költséget jelzője. 54. Termést betakarító. 56. Védőtöltések. 57... ja a mérget, dühöng. 59. Nyolcvan nyomtatott lap. 61. Ritka férfinév. 63. Mókázás része! 65. Az emberiség fele. 66. Aktínium. 67. A szabadba.

Beküldendő a vízszintes 1. és függőleges 47. sorok helyes megfejtése, november 25-ig. A helyes megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Előző havi számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: „Legsimább annak élete folyása, Ki maga szerencséjének kovácsa!” Jutalomkönyvet nyert: Hirczel József Pécs.

A keresztrejtvényt Biczó Dezső készítette.

Az üzemorvos írja:

a tisztaságról

Az év során már két alkalommal foglalkoztunk a gyár tisztasági helyzetével. Azóta is, mint mindig, az üzemi szemléken a higiéniai szempontok is szerepelnek és a gyár higiénikusa is folyamatosan ellenőrzi a tisztaságot. Az elmúlt napokban az üzemorvos, Kárpáti Károlynéval, a pártvezetőség titkárával együtt járta végig az üzemet, hogy felmérjék, milyen eredménnyel járt az „Övjuk környezetünket” felhívás.

A pihenők kényelmesebbé, a dolgozók itt érezhetően, biztosított a hűtött szódavíz is. Itt jegyezzük meg, hogy indokolt a dolgozók észrevétele: a szódahűtő rendszert is hangszigetelni kellene. Az egészséges munkakörnyezethez az is hozzátartozik, hogy zajos munkahelyen dolgozók pihenőhelyei zajtalanok legyenek.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a mellékhelyiségek tisztaságát illetően nagy a javulás, össze sem lehet hasonlítani a korábbi helyzettel.

Az egyes osztályokon felelős takarítók ügyelnek a tisztaságra, munkájukat dicséret illeti. Papirostályon: Hekker Zoltáné, csomagolószalon Kovács Józsefné III., előkészítőszalon Kovács

Borbála, gyártáson Orsós Istvánné. Segítsük munkájukat azzal, hogy megőrizzük az általuk megteremtett rendet, tisztaságot.

Az osztályokon a vezetékek szerelését, a vakolást, festést még nem mindenütt fejezték be. Ez sajnos elcsúszítja az egyébként egyre szépülő gyárat. A pihenőkben felszerelték a hirdetések céljára szolgáló farácsozatokat. Itt a Vöröskereszt is helyet kért magának. Tájékoztatókkal, egészségi kultúránk javítását célzó írással folyamatosan jelentkezünk. Reméljük, hogy a folyamatosan haladó rekonstrukció egyre egészségesebb munkakörnyezetet is jelent majd. A tervszerűen készülő parkosítás, a korszerűbb raktározás pedig az épületek körüli nagyobb rendet, tisztaságot eredményezi. Ertesüléseink szerint a brigádok továbbra is tevékeny részesei a rendcsinálásnak.

A jelszó legyen továbbra is: „Övjuk környezetünket!” — és várjuk, hogy olvasóink is jelentkezzenek lapunk hasábjain a témába vágó ötleteikkel, javaslatokkal, észrevételeikkel.

Dr. Marton Ilona

SPORT

Egy nap a PEAC-pályán

Tiszteletre méltó és példamutató sportrendezvényt szervezett meg a KISZ Baranya megyei Bizottsága 1982. október 16-án az Universitas-PEAC-pályán. A megyei ifjúsági munkák napok keretében megrendezett sportnap kiváló alkalom volt arra, hogy az üzemek, vállalatok, intézmények sportot kedvelő fiataljai az általuk nevezett sportágakban versenyszinten szerepeljenek.

A rendezvényre azon fiatalok nevezhettek, akik az 1982-es évben a szakszövetség által rendezett bajnokságban nem szerepeltek. A sportnap remek alkalmat biztosított arra, hogy a versenyzők az „Edzett ifjúságot” tömegsport-mozgalomban részt vehessenek, és hozzájárult a dolgozók sportolási lehetőségeinek a bővítéséhez, a munkahelyek egymás közti vetélkedéséhez.

Egy ilyen rendezvényre mindig nagy kedvvel mennek el a vállalatok dolgozói, fiataljai, hiszen a napi megszokott munka mellett mindenki kedvezően fogadja, ha bármilyen aktív mozgással járó sporteseményen szerepelhet.

A sportnap sikeres lebonyolításához az időjárás is hozzájárult. Ragyogó, napsütéses, ám bár kissé szeles idő volt. A verseny sikerét bizonyítja az aktív versenyzők száma: a különböző sportágakba összesen kb. 500 fő nevezett be és ebből kb. 200 vidéki. Tavalyi a létszám csak 200 fő volt. Különösen öröndetes, hogy tömegsport-rendezvényeken általában kevesebbre becsült atlétikában viszonylag sok versenyző volt. A tavalyi 8 fővel szemben, most 40 fő vett részt az atlétikában.

Az idei sportnapon atlétikában az alábbi vállalatok, intézmények dolgozói szereztek meg az 1. helyet:

Női számok: 400 m-es síkfutás: Pécsi Bőrgyár; súlylökés: Pécsi Bőrgyár; távolugrás: Nádor Szálló.

Férfiszámok: 800 m-es síkfutás: Szigetvári Konzervgyár; súlylökés: MSZB; távolugrás: Szigetvári Konzervgyár.

A labdarúgóknak az alábbi helyezések születtek:

Női labdarúgás:

1. Mecseki Szénbányák, Új-hegyi üzem;
2. Hirdi Kenderfonó;
3. Bakócai Nevelőotthon.

Férfi kézilabda:

1. Mecseki Szénbányák;
2. Sopianae;
3. Bakócai Nevelőotthon.

Férfi labdarúgás:

1. Pécsi Dohánygyár;
2. Zsolnay Porcelángyár;
3. MÉV KISZ;
4. Köztisztasági Vállalat.

A Pécsi Dohánygyár a versenyre két férfi labdarúgó-csapatot nevezett. Atlétikai számokra jelentkezés híján nem tudtunk nevezni, a női focicsapat tagjai pedig egyéb elfoglaltságukra hivatkozva nem tudtak eljönni.

Férfi labdarúgásban 32 csapat indult, melyekből a helyszínen sorsolással 4 csoportot alakítottak ki. A csoportokon belül a csapatok körmérkőzést játszottak egymással és a 4 csoportgyőztes esetében sorsolással döntötték el, hogy ki kerül ki a döntőbe. A Dohánygyár két csapata két külön csoportba került.

Sajnos egyik csapatunk mára csoportján belüli mérkőzéseken sorra gyengén szerepelt, így kiesett. A vereségek fő oka, hogy az ÉDOSZ-bajnokságban egyébként megfelelően szereplő gárda erre a sportnapra nem tudta összeszedni magát, 1 fővel kevesebben voltak, a kapusuk megígérte, hogy ott lesz, de végül is a versenyre nem jött el. Így nemcsak létszámhátrányuk volt, de a fontos szerepet betöltő kapus hiánya miatti lelki hátrányt sem tudták tudásukkal ellensúlyozni.

A csapat tagjai elmondták, hogy szerencsétlenségükre a csoport mérkőzéseit olyan bíró vezette, aki nem állt a helyzet magaslatán. Igaz, hogy ez a körülmény a csoport valamennyi csapatát hátrányosan érintette, de a Dohánygyár csapata a sok hátrány miatt nem bírta a sorozatmérkőzés terheit.

Vállalatunk másik férfi focicsapata viszont kárpótolta a fent említett sikertelenségét. Csoportjában sorra sikeresen, pontvesztés nélkül vette az akadályokat. Az elődöntő megnyerése után a döntőben a nagy játékerőt képviselő Zsolnay csapatával játszott és ellenében 3-1 arányban legyőzte ellenfelét és ezzel az ifjúsági sportnapok megyei versenyen 1. helyezést ért el.

Összességében elmondható, hogy a vállalat ugyan csak egy sportágban vett részt, de lévén, hogy a labdarúgás a legnépszerűbb, és a legnagyobb tömeget megmozgató sportág, így sikerrel szerepelt csapatunk a sport terén és növelte vállalatunk hírnevét.

A megyei KISZ Bizottság képviselője elmondta, hogy jövőre az ifjúsági sportnapot ún. felmenő rendszerben fogják lebonyolítani. Az azt jelenti, hogy járási szinten fogják megrendezni a selejtezőket és a sportnapon már csak a járásiok legjobbjai szerepelnek. Ily módon lehetővé válik, hogy több csapat vegyen részt a versenyen, nagyobb létszámot mozgassanak meg.

A létszám kibővítését oly módon is tervezik, hogy a jelenleginél több sportágban való versenyzésre adnak lehetőséget.

Marton László

Humor

— Hány cigarettát szívsz el egy nap?

— Hatvanat.

— És nem szívleled meg az újságok intelmét? A túlzott dohányzás ártalmas. Mindennap írjak erről!

— Tudom! Ezért mondtam le véglegesen az újságolvasásról.

*

Zabhegyi Ernő, békásmegyéri mérnök feltalálta a benzín nélküli öngyújtót! Csupán gyertya és gyufa kell hozzá. Az új találmány iránt máris világszerte nagy az érdeklődés.